

Biedrība “Latvijas Koledžu asociācija”

Reģ. Nr. LV 40008068020
Kronvalda bulvāris 1A, Rīga, LV – 1010, tālrunis 67508863
<http://kolasoc.lv> ; e-pasts: asociacija@inbox.lv

Rīga

14.08.2020. Nr.1-04/20

Izglītības un zinātnes ministrijai

Vaļņu ielā 2, Rīgā, LV- 1050

Latvijas Koledžu asociācijas viedoklis par

Ministru kabineta noteikumu projektu

“Grozījumi Ministru kabineta 2017.gada 13.jūnija noteikumos Nr.322

“Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”(VSS-664)”.

Latvijas Koledžu asociācijā tika izskatīts Izglītības un zinātnes ministrijas sagatavotais Ministru kabineta noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2017.gada 13.jūnija noteikumos Nr.322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”(VSS-664)”. Latvijas Koledžu asociācija aicina vērst uzmanību uz to, ka normatīvajos aktos nepieciešams ievērot vienotu terminoloģiju.

1. MK noteikumu projekta (VSS-664) anotācijā ir teikts: *“Profesionālās kvalifikācijas, nozaru profesijās ietilpstošas specializācijas un saistītās profesijas aptver visus Latvijas kvalifikāciju līmeņus, šo profesiju, saistīto profesiju un specializāciju apguvei ir īstenojamas ne tikai sākotnējās profesionālās izglītības programmas, bet arī profesionālās tālākizglītības programmas”*.

Izglītības likuma 1.panta terminu skaidrojumā lasāms: 25) **tālākizglītība** – iepriekš iegūtās izglītības turpināšana un profesionālās meistarības pilnveidošana atbilstoši konkrētās profesijas prasībām. Savukārt Profesionālās izglītības likuma 1.pantā ir noteikts: 12) **profesionālā tālākizglītība** – profesionālās izglītības īpašs veids, kas pieaugušajiem ar iepriekšēju izglītību un profesionālo pieredzi dod iespēju iegūt noteikta līmeņa profesionālo kvalifikāciju. Termins **“sākotnējās profesionālās izglītības programmas”** tiek skaidrots, ka tās ir “licencētas/akreditētas profesionālās pamatizglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmas (MK noteikumi Nr.578 “Noteikumi par darbības programmas “Cilvēkresursi un nodarbinātība” papildinājuma

1.2.1.1.4.apakšaktivitāti “Sākotnējās profesionālās izglītības pievilcības veicināšana”). Tādējādi, analizējot anotāciju, var saprast, ka profesionālās tālākizglītības programmas apgūšana ir līdzvērtīga *sākotnējās profesionālās izglītības programmām* jeb formālās izglītības – profesionālās pamatizglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmu apgūšanai.

Iepriekšminētais rada neizpratni par nākošo skaidrojumu anotācijā.

2. MK noteikumu projektā (VSS-664) ir ietverti **jauni izglītības programmu veidi – 41T** (“profesionālā tālākizglītība, īstenojama pēc profesionālās vidējās izglītības ieguves nozarē vai ar iegūtu augstāko profesionālo izglītību, mācību ilgums 960 vai vairāk stundas”). Šai skarā vēršam ministrijas uzmanību uz to, ka Profesionālās izglītības likumā, skaidrojot terminu “profesionālā tālākizglītība” nav paredzēts, ka programmu var īstenot “pēc profesionālās vidējās izglītības ieguves nozarē vai ar iegūtu augstāko profesionālo izglītību”. Likumā ir noteikts ka “**profesionālā tālākizglītība** ir profesionālās izglītības īpašs veids, paredzēts pieaugušajiem ar iepriekšēju izglītību un profesionālo pieredzi”.

Šāds, noteikumu projektā ietverts interpretējums, pieļauj iespēju pēc profesionālās vidējās izglītības iegūšanas iegūt kvalifikāciju, kas ir attiecināma uz augstākās izglītības līmenī iegūstamu kvalifikāciju. Latvijas izglītības sistēmā formālajā izglītībā ir noteikti **trīs** izglītības līmeņi. Izglītības likuma 1.daļas pantā 2¹) ir noteikts: “formālā izglītība – sistēma, kas ietver pamatizglītības, vidējās izglītības un augstākās izglītības pakāpes, kuru programmu apguvi apliecina valsts atzīts izglītības vai profesionālās kvalifikācijas dokuments, kā arī izglītības un profesionālās kvalifikācijas dokuments.” Veidojot īsceļus augstākās izglītības līmenī esošu kvalifikāciju apguvei, un neievērojot izglītības pakāpju loģisku secību, tiek izjaukts likumdošanā noteiktais formālās izglītības ieguves ceļš – no zemākās uz augstāko.

Rosinām izteikt grozījumus sekojošā redakcijā: “programmu veidi – **41T** (profesionālā tālākizglītība **ar iegūtu augstāko profesionālo izglītību**, mācību ilgums 960 vai vairāk stundas)”.

Vēršam IZM uzmanību uz **profesionālās pilnveides programmas veidu 44P**. Anotācijā tas tiek skaidrots sekojoši: “Lai nodrošinātu iespēju īstenot profesionālās pilnveides izglītības programmas **augstākajā izglītībā** noteikumu projekts ir papildināts ar izglītības programmas veidu **44P** (profesionālā pilnveide īstenojama pēc augstākās izglītības ieguves)”. Savukārt, ar kodu **30P** ir paredzēta profesionālās pilnveides programma, kas īstenojama pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības ieguves.

Profesionālās izglītības likuma 1.pantā, terminoloģijas skaidrojumā ir teikts: “13) **profesionālā pilnveide** – profesionālās izglītības īpašs veids, kas personām neatkarīgi no vecuma un iepriekšējās

izglītības vai profesionālās kvalifikācijas dod iespēju apgūt darba tirgus prasībām atbilstošas sistematizētas profesionālās zināšanas un prasmes”.

Latvijas Koledžu asociācija aicina ievērot likuma terminoloģijas skaidrojumu jēgpilni, jo sadalot **profesionālās pilnveides** programmas pēc iegūtas iepriekšējās izglītības, piemēram, veselības aprūpes jomā var rasties situācija, kurā strādājoši ārsta palīgi (feldšeri) un māsas, ar iepriekšējā izglītības sistēmā iegūtu izglītību, kas pielīdzināta vidējai profesionālajai izglītībai, nevarēs tikt iekļauti profesionālās pilnveidesursos, līdztekus tām māsām un ārsta palīgiem, kuriem ir iegūta 1.līmeņa profesionālā augstākā izglītība. Tas rada nevienādus nosacījumus iespējai apgūt profesionālās pilnveides kursus un apgūt jaunas profesionālās zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas nozarē strādājošajiem. Cita starpā, šāds sadalījums rada papildus birokrātiskus sarežģījumus profesionālās pilnveides kursu saskaņošanā/licencēšanā, ja nozares speciālistiem, kas strādā vienas profesijas ietvaros (atsaucoties uz iepriekšējo piemēru no veselības aprūpes jomas), ir jāveido/jāsaskaņo atšķirīgi klasificētas profesionālās pilnveides programmas.

Latvijas Koledžu asociācijas valdes priekšsēdētājs

Tālav Jundzis